

Нова Держгеослужба: сучасний підхід до надрокористування

РІЧНИЙ ЗВІТ 2020

Державна служба
геології та надр
України

Міністерство захисту
довкілля та природних
ресурсів України

Єдине вікно надрокористувача

Пріоритет № 1

Подолання корупції та відновлення довіри

Нівелювання суб'єктивності та вибірковості в роботі

Реорганізація

- кадрове перезавантаження
- оптимізація структури геологічних підприємств

Зручність

- єдине вікно надрокористувача
- Служба стала єдиним центром із підбору геоінформації, обрахунку її ціни та вартості спецдозволу
- е-кабінет надрокористувача

Об'єктивність

- нова прозора методика обрахунку ціни спецдозволів
- автоматизована оцінка вартості геоінформації
- стандартизований обрахунок вартості ділянок без запасів

Ефективне використання надр

Зняття штучних бар'єрів у законодавстві та упередження появи «сплячих» ліцензій

Модернізація правового поля

- прозоре надання надр і геоінформації у користування (оновлено шість постанов Уряду)
- спрощення видобутку бурштину та інших корисних копалин (прийнято два закони)
- участь у розробці законопроектів:
 - підтримка вітчизняних галузей надрокористування (№ 4187)
 - посилення відповідальності за незаконний видобуток (№ 3576)
 - проведення очисних робіт русел гірських річок
 - актуалізація Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази на період до 2030 року
 - новий Кодекс України про надра

Контролюючі заходи

- проведення позапланових перевірок Геоконтролем

Залучення інвестицій у розробку українських надр

Проведення е-аукціонів і конкурсів УРП

- створено Інвестиційний атлас надрокористувача (>300 об'єктів)
- проведено 8 аукціонів, продано 58 спецдозволів за 826 млн грн
- вирішення питання Чорноморського шельфу та Юзівського УРП
- підписання УРП з переможцями конкурсів

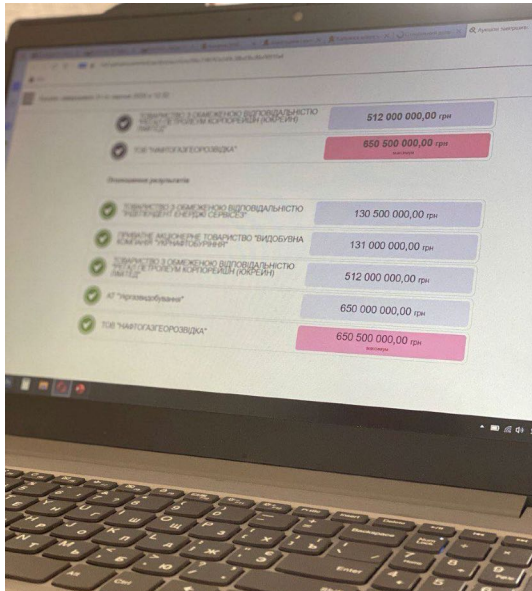
Спрощення доступу до геологічних даних

- відкрито data-room для нафтогазових конкурсів
- партнерство з USGS, USAID, Schlumberger, EuroGeoSurveys, CEEC Scout Group, Duff & Phelps, Інститутом геології КНУ ім. Тараса Шевченка
- відкрито реєстр протоколів ДКЗ і розпочато розміщення онлайн оцифрованих геолзвітів
- наповнюється інтерактивна карта корисних копалин
- створюється публічний каталог відомостей про геоінформацію

Працюємо на результат

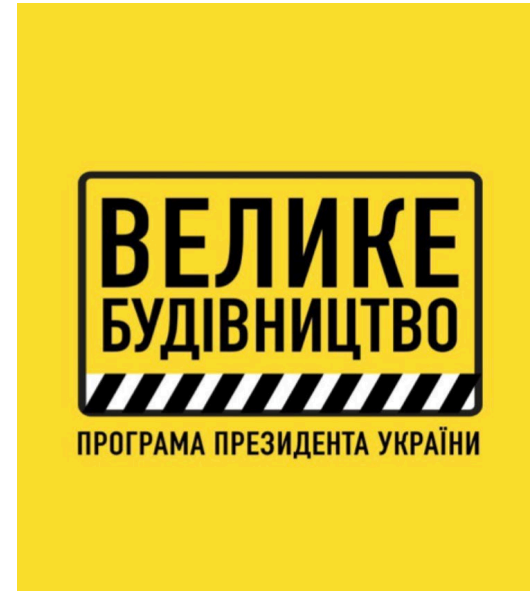
Попри економічну кризу та епідеміологічну ситуацію у світі, реалізуємо нові інвестиційні проєкти

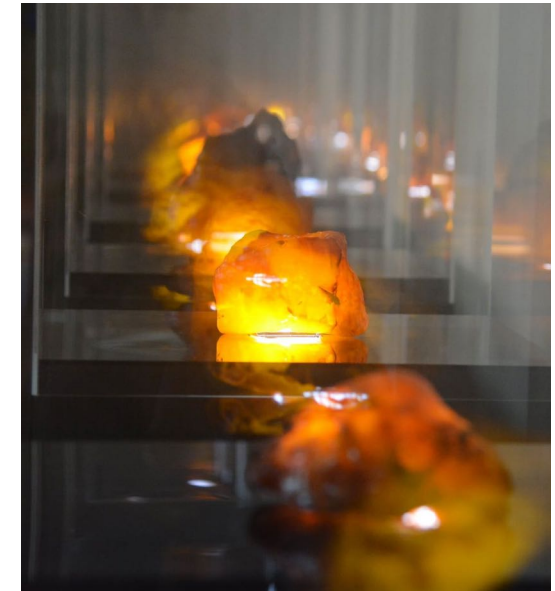
Продано ділянку надр за рекордні 650 млн грн

Запропоновано родовища літєвих руд і золота на аукціон

Долучилися до національних інфраструктурних проєктів

Підготовлено понад 40 ділянок надр з покладами бурштину

Початок великих проєктів у сфері розвідки нафти і газу

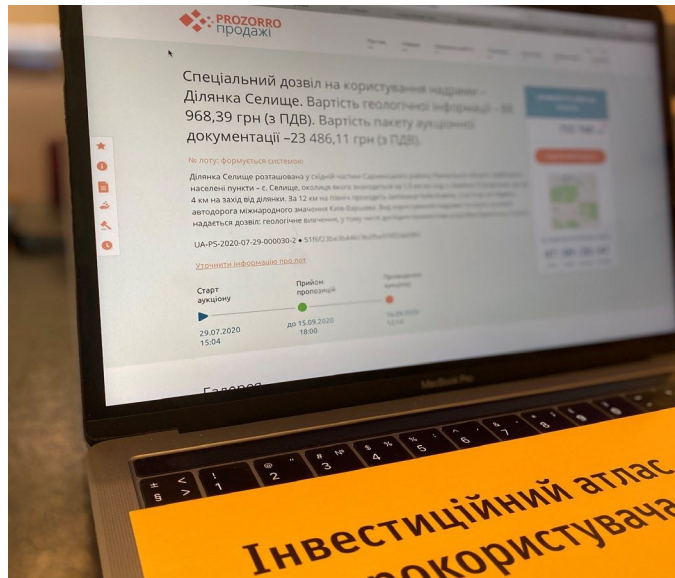
Уряд заклад підґрунтя реалізації масштабних проєктів для позбавлення України імпортозалежності

- Підписано **7 угод** про розподіл вуглеводневої продукції: інвестиційні зобов'язання перевищують \$350 млн на етапі геологорозвідки на площі >6400 км²
- Ренесанс проєкту **Юзівської УРП**, який перебував у статусі найбільшої «сплячої» ліцензії десятиліття, площею 7800 км², може забезпечити ранній видобуток вже в 2021 році
- Покладено початок освоєння вуглеводневого потенціалу українського **шельфу Чорного моря** шляхом надання спецдозволів НАК «Нафтогаз України» на площу >30 000 км²

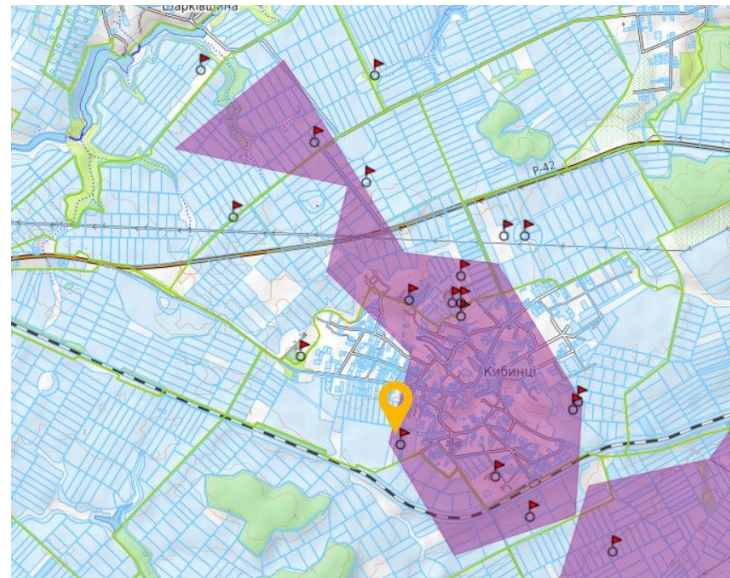

Пропонуємо сучасні цифрові рішення

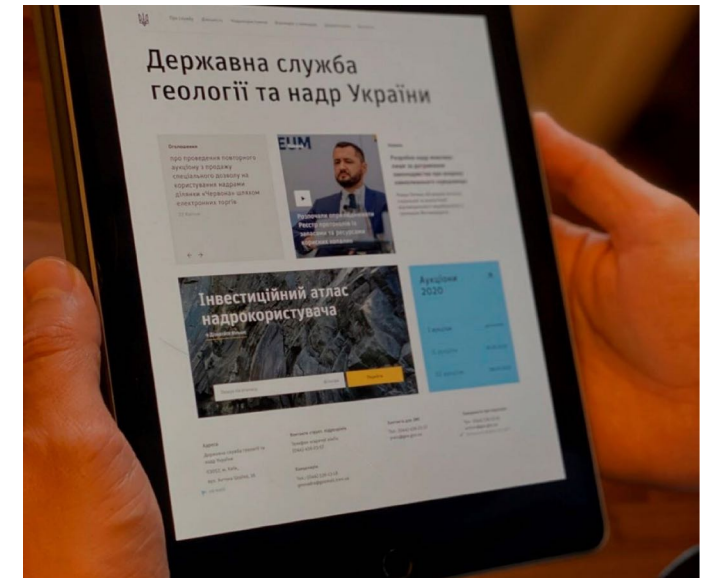
З 1 вересня 2021 року органи влади не матимуть права вимагати паперові документи – **Дія**

■ ■ ■ Електронні аукціони

■ ■ ■ Інтерактивна карта корисних копалин

■ ■ ■ Е-кабінет надрокористувача

Інвестиційний атлас надрокористувача

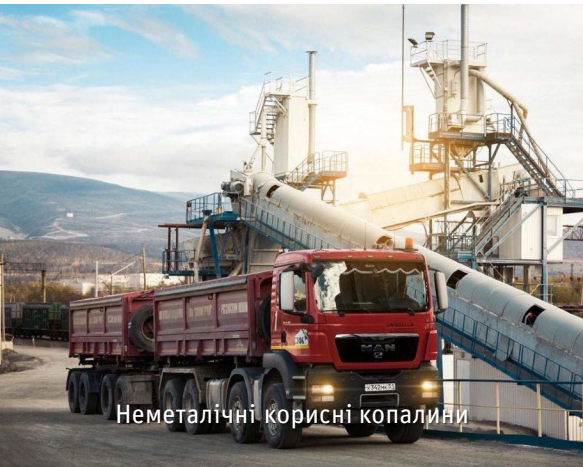
*Онлайн-платформа налічує >300 перспективних
об'єктів для інвестування*

Вуглеводнева сировина

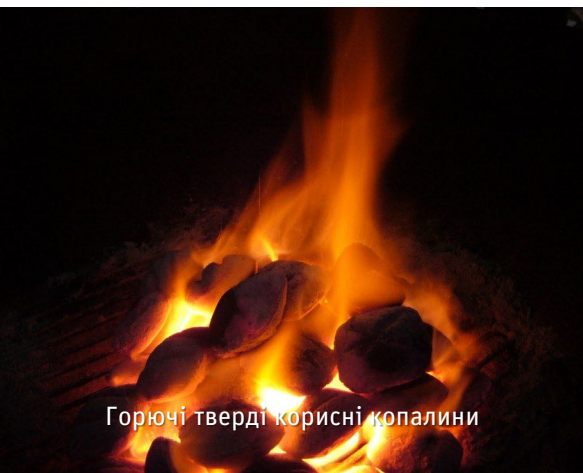
Металічні корисні копалини

Неметалічні корисні копалини

Підземні води

Горючі тверді корисні копалини

Дорогоцінне і напівдорогоцінне каміння

Надра онлайн

Геоінформація та відомості про земельні ділянки відображаються на Національному геопорталі геопросторових даних України*

- контури діючих спецдозволів (~ 3 тис.)
- інформація про земельні ділянки та ПЗФ
- нафтогазові свердловини (> 10 тис.)
- контури родовищ корисних копалин (~ 9 тис.)
- геологічна будова надр
- артезіанські свердловини (> 100 тис.)
- зони природного ризику: зсуви, карсти, порушені землі
- рудопрояви та зони мінералізації

Big Data – для забезпечення розміщення актуальної інформації геологічні підприємства Держгеонадр ведуть 43 реєстри

*Відповідно до Закону про національну інфраструктуру геопросторових даних, що набуває чинності 01.01.2021.

Інформація

Нафтогазові свердловини

Системний номер: 53073
Назва свердловини: Кибинцівська
Номер свердловини: 2
Категорія свердловини: розвідувальна
Стан свердловини: ліквідована
Адміністративна область: ПОЛТАВСЬКА
Адміністративний район: МИРГОРОДСЬКИЙ
Назва родовища: Кибинцівське родовище

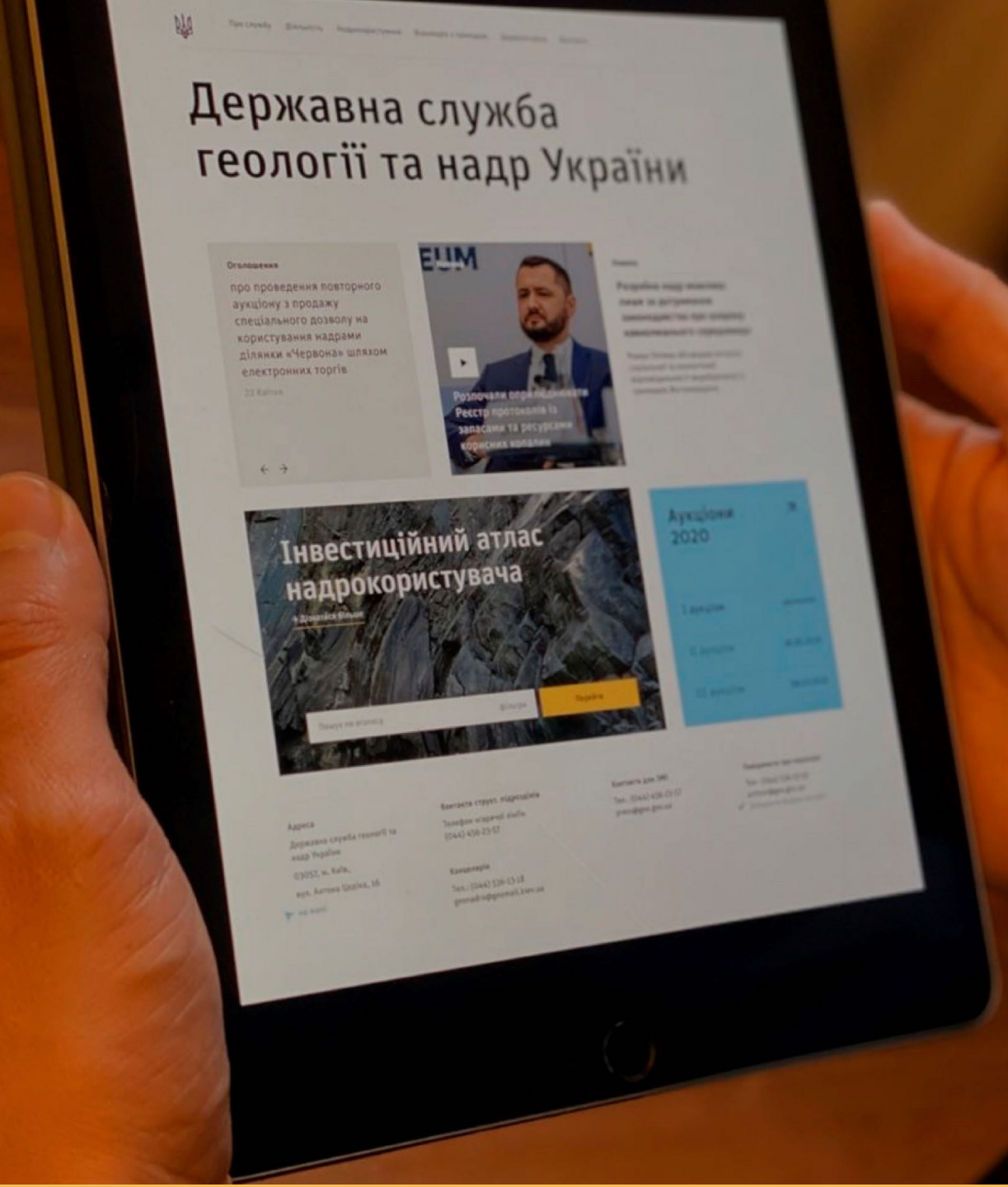
Електронний кабінет надрокористувача

Отримання електронного бланку спецдозволу

- Подання заяви на отримання, продовження, розширення меж, внесення змін до спецдозволу
- Звітність і реєстрація геологічних робіт
- Взаємодія з Інтерактивною картою корисних копалин

Впровадження в три етапи (2021 рік):

1. Розробка модулів системи – I квартал
2. Запуск бета-версії та тестування – II квартал
3. Уведення в експлуатацію е-кабінету – III квартал

Законопроект № 4187

Прогресивне та передбачуване регулювання галузі

- **Digital-підхід**
 - онлайн-аукціони на електронній системі Prozorro
 - інтерактивна карта родовищ корисних копалин
 - подання документів і звітності в електронному кабінеті
- **Прозорі правила доступу до надр**
 - стандартизований обрахунок вартості спеціальних дозволів
 - автоматичний обрахунок ціни геологічної інформації
 - оцінка запасів корисних копалин за міжнародними канонами
- **Підтримка «малого надрокористування»**
 - спрощене надання дозволів на розробку корисних копалин місцевого значення для власників земель площею до 25 га
- **Підвищення привабливості геологорозвідки**
 - комплексні дозволи на розвідку і видобуток до 20 років
 - розстрочення платежу з надання спецдозволу
- **Лібералізація обігу спецдозволів**
 - вільний продаж власних спеціальних дозволів

Законопроекти №№ 4187, 4251, 4252

Плата за «сплячі ліцензії»

Упередження їх появи та посилення відповідальності надкористувачів

Діюча процедура геоконтролю:

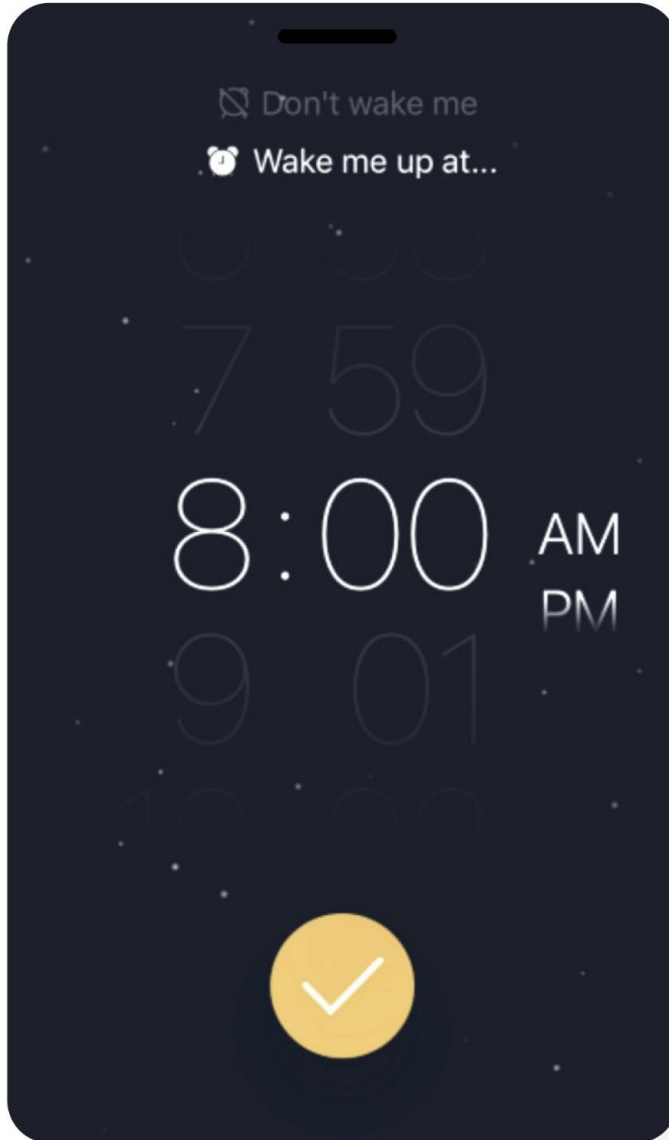
- Перевірка (раз на 2–5 років) та надання часу на усунення порушень у разі їх наявності
- ↓
- Зупинення спецдозволу за умови невиконання припису
- ↓
- Анулювання спецдозволу в судовому порядку

! Ризик вибірковості Служби та упередженості судів

Пропозиція: запровадження принципу «use or drop» стане реальним механізмом протидії явищу «сплячих ліцензій»

Плата нараховується:

- для нових спецдозволів виданих з 01.01.2021
- для діючих – з 01.01.2023/25

Додатки

Електронні торги

Зручний шлях інвесторів до надр

- Служба створила Інвестиційний атлас надрокористувача – онлайн платформа, що налічує понад 300 об'єктів для ініціювання на е-аукціони
- Цьогоріч продано 58 лотів із 70 запропонованих за понад 810,5 млн грн – 7-разове зростання початкової ціни
- Затверджено постійний порядок проведення е-аукціонів через Прозорро

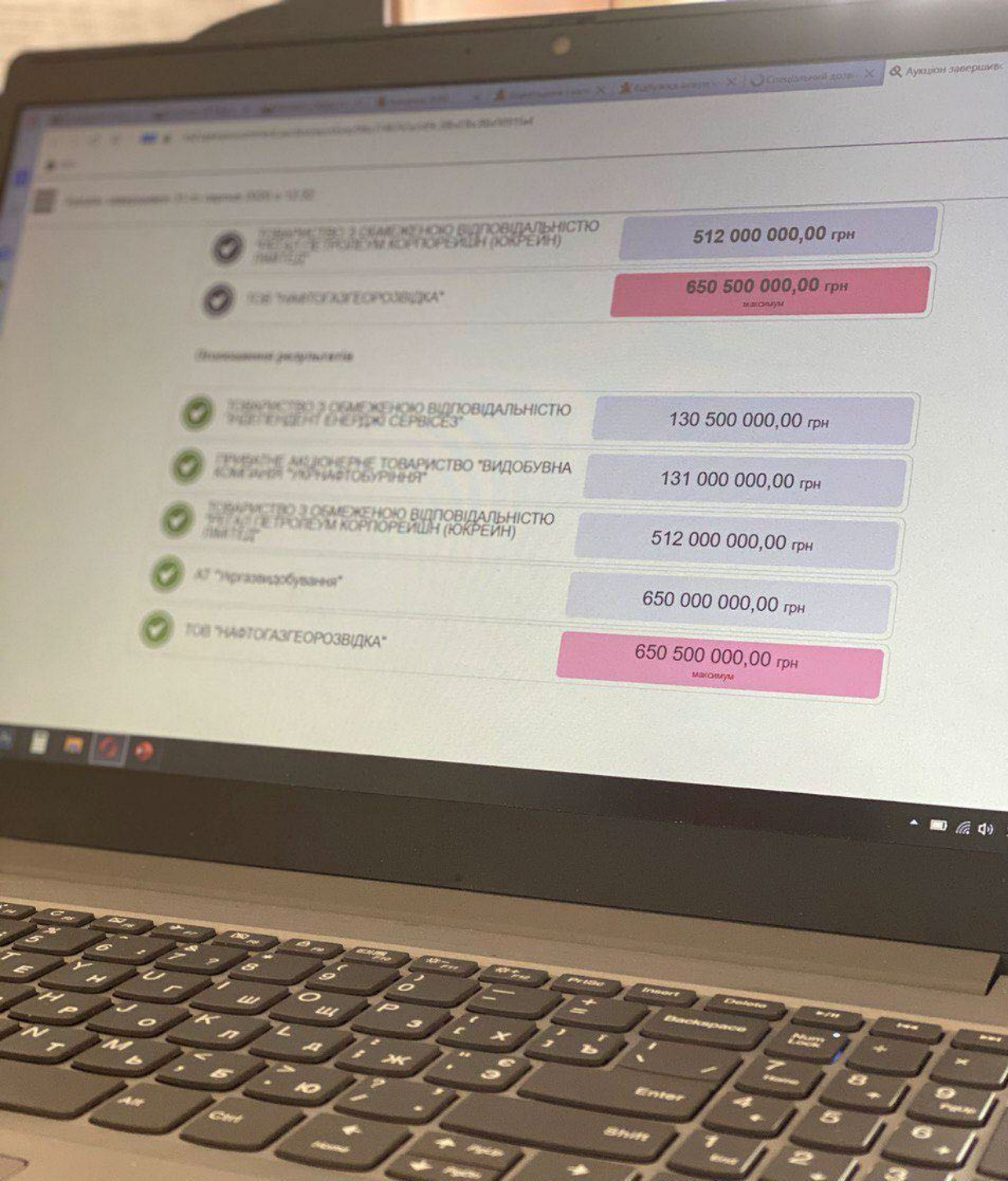

Продано онлайн нафтогазову ділянку за рекордні 650 мільйонів

Це найвища вартість спецдозволу за всю історію проведення електронних аукціонів з надрокористування

- За оцінками геологів, це найцікавіша вуглеводнева ділянка за останні 10 років
- У результаті прозорих торгів, кінцева вартість спецдозволу зросла у 8 разів
- В аукціоні взяли участь найбільші вітчизняні нафтогазовидобувні компанії

Будищансько-Чутівська ділянка розташована в Полтавській області. Запаси нафти обліковані в обсязі 2730 тис. т, газу – 856 млн куб. м, перспективні ресурси нафти становлять 2006 тис. т, газу – 20587 млн куб. м

ПРОГРАМА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Служба долучилася до загальнонаціональних інфраструктурних проєктів

- Для ініціювання на аукціони запропоновано перші 79 ділянок надр із затвердженими запасами піску і твердих корисних копалин, необхідних для виробництва щебню та бутового каменю
- Корисні копалини відповідають вимогам ДСТУ для будівництва автошляхів
- Всі об'єкти знаходяться в межах 80 км від пріоритетних доріг, що будуються Укравтодором
- Ділянки пропонуються для видобування у п'яти областях: Харківській, Полтавській, Кіровоградській, Дніпропетровській, Миколаївській

Підготовлено понад 40 ділянок надр з покладами бурштинну

- Об'єкти запропоновані в Житомирській і Рівненській областях
- Загальна площа ділянок, з початковою вартістю понад 10 млн грн, становить близько 300 га
- На аукціонах продано 11 ділянок. Загальна сума очікуваних надходжень становить 50 млн грн
- Більшість об'єктів підготовлено відповідно до оновленого законодавства: площа до 10 га, 5-річний дозвіл на розвідку та видобування

Шевченківське родовище літєвих руд відкрите для ініціювання на аукціон

- В Україні відомі два попередньо розвідані родовища та дві ділянки літєвих руд
- Шевченківське родовище площею 39,84 га розташоване в Донецькій області. Пропонується для видобування
- Здійснено апробацію попередньо розвіданих запасів літєвих руд і оксиду літію
- Орієнтовна початкова вартість лота на Прозорро.Продажі – 50 млн грн

Нові перспективні об'єкти для геологічного вивчення

*Держгеонадра працюють над створенням нових пропозицій з покладами золота, урану, титану, графіту.
Ділянки будуть запропоновані для геологічного вивчення та дослідно-промислової розробки строком на 5 років*

Au

Жовтоводська площа руд золота

(Дніпропетровська область)

- Площа 1150 га
- Пробурено 9 свердловин загальною протяжність 2078,5 м
- Прогнозні ресурси становлять
P₂ – 12 т, P₃ – 5,9 т

U

Садова площа уранових руд

(Миколаївська область)

- Площа 2227,2 га
- Потужність рудних тіл по свердловинах –
від 0,35 до 7,7 м
- Вибухові та розкривні роботи на площі не
передбачені

Big Data

Інтерактивна карта корисних копалин

1. Каталог відомостей про геологічну інформацію:

- 175 тис. оцифрованих звітів;
- 12 тис. протоколів затвердження запасів ДКЗ;
- 100 тисяч одиниць відомостей про первинну геоінформацію

2. Державний облік родовищ та запасів корисних копалин:

- Кадастр родовищ та проявів корисних копалин;
- Баланс запасів корисних копалин;
- Кадастр родовищ підземних вод;
- Реєстр нафтових і газових свердловин;
- Реєстр артезіанських свердловин

3. Державна геологічна карта України – 200 (160 аркушів)

КАРТА СПЕЦДОЗВОЛІВ ГОРЮЧИХ КОРИСНИХ КОПАЛИН

КАРТА СПЕЦДОЗВОЛІВ МЕТАЛІЧНИХ КОРИСНИХ КОПАЛИН

КАРТА СПЕЦДОЗВОЛІВ НЕМЕТАЛІЧНИХ КОРИСНИХ КОПАЛИН

КАРТА СПЕЦДОЗВОЛІВ ВОД ПІДЗЕМНИХ, ЛІКУВАЛЬНОЇ ГРЯЗИ ТА РОПИ

<http://minerals-ua.info>

Онлайн-калькулятор

Передбачуваність і прозорість визначення початкової ціни спецдозволу

- Об'єктивне і зрозуміле ціноутворення
- Зручний автоматизований підрахунок
- Визначення доцільності інвестування

Замов консультацію в режимі онлайн

З травня 2020 року реєстрація для консультації в Єдиному вікні надрокористувача доступна через онлайн-календар

У формі запису необхідно вказати:

- тематику звернення
- запитання
- обрати день і час

ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА
СЛУЖБА УКРАЇНИ

підконтролем

Виконано рекомендації

За результатами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм Держгеонадрами за період 2018 – 2019 рр.

- ■ ■ Проведено аналіз виконання Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази до 2030 року та підготовлено проєкт закону про її актуалізацію
- ■ ■ Для нівелювання ризику зловживань та недоотримання доходів Держбюджету:
 - прийнято постійний урядовий Порядок проведення е-аукціонів з продажу спецдозволів
 - оновлено урядовий Порядок надання спецдозволів без аукціонів зі скороченням таких випадків
 - оновлено урядову Методику визначення початкової вартості спецдозволів
 - ініційовано вдосконалити обрахунок вартості геоінформації на рівні закону (№ 4187)
- ■ ■ Ініційовано заміну спецдозволів ГВ+ДПР на «наскрізні» задля уникнення маніпуляцій з обсягами вилученої сировини (№ 4187)
- ■ ■ Розроблено оновлену форму Актів перевірок та розпочато системне розміщення статусу приписів онлайн (inspections.gov.ua)
- ■ ■ Розроблено інструкцію зі складання проєктів та кошторисів для МСБ
- ■ ■ Готується програма інвентаризації законсервованих нафтогазових свердловин у 2021 році

Детальніше: <http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=162222>

Оптимізація структури геологічних підприємств

Аудит свідчить про хронічний брак державних асигнувань на розвиток геологічних підприємств і, як наслідок, їх незадовільний стан

Наявна ситуація:

- втрати професійного складу – середній вік працівників є критично високим
- зношення основних фондів та обладнання, що є технічно застарілими
- накопичення збитків через утримання зайвого або непрофільного майна

Існуюча структура управління геологічною галуззю залишається історичним надбанням радянської моделі управління та суттєво залежить від субвенцій з держбюджету

Діючі підприємства у підпорядкуванні Держгеонадр	Залежність від державного фінансування	Боргові зобов'язання	Заходи	Кластер
Надра України			оптимізація	Національний репозитарій збереження нафтогазових геологічних даних
Укргеофізика			оптимізація	
Причорноморське			приватизація	
УГК			оптимізація	Центр рудних геологічних матеріалів та аналізу підземних вод
Південукргеологія		x 6,5	реорганізація	
Донецькгеологія			реорганізація	
Східне ДРГП		x 3	реорганізація	
Кіровгеологія			оптимізація	Унікальність
Бурштин України			приватизація	
ДКЗ			оптимізація	Унікальність
Геоінформ			оптимізація	Центр геологічних та картографічних знань
УкрДГРІ			приватизація	
Геолекспертиза			реорганізація	

Залежність від фінансування з ДБ і боргові зобов'язання

■ <20%
 ■ 20-49%
 ■ >50%
 ■ >100%

Оптимізація структури геологічних підприємств

План першочергових заходів:

- кластерна оптимізація за функціоналом
- забезпечення стабільного фінансування

Очікуваний результат:

- створення дієвих самоокупних підприємств, які буде доцільно корпоратизувати
- приватизація збиткових та неконкурентних державних активів
- упорядкування геоінформації в трьох репозиторіях
- забезпечення фінансування стратегічно важливих робіт підприємств